

ВІДГУК

**офіційного опонента – доктора юридичних наук, доцента
Муляр Галини Володимирівни на дисертацію Колодчини Роксолани
Володимирівни на тему: «Адміністративно-правове регулювання надання
психіатричної допомоги в Україні», подану на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право
і процес; фінансове право; інформаційне право**

Актуальність теми дослідження. За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я психічне здоров'я – це стан благополуччя, при якому людина реалізує власні здібності, може впоратися з нормальними життєвими стресами, продуктивно і плідно працювати та здатна зробити внесок у свою громаду.

Проблема захисту психічного здоров'я надзвичайно загострилася після початку повномасштабної війни Росії проти України. Такі чинники, як участь у бойових діях або перебування в прифронтовій зоні з постійними ракетними та артилерійськими обстрілами, бомбовими ударами, перебування в окупації, постійні ситуації повітряних тривог та можливих обстрілів, утрата почуття безпеки внаслідок вразливості практично всієї території країни для ракетних обстрілів та атак БПЛА, побутові негаразди, фінансові труднощі, невпевненість у майбутньому і тривога за рідних та близьких, переміщення в інші регіони або країни й пов'язані з цим утрата роботи й звичного, комфортного середовища значно підвищили уразливість населення країни до психосоціального стресу, сприяли поширенню таких психічних розладів, як депресія, тривога, постстресові розлади тощо.

У Міністерстві охорони здоров'я прогнозують, що через війну психологічної підтримки потребуватимуть понад 15 млн українців. При цьому близько 3–4 млн людей треба буде призначати медикаментозне лікування. Після війни щонайменше кожна 5 людина буде мати негативні наслідки для психічного здоров'я. За даними МОЗ України, у 20–30 % осіб, які пережили травматичні події, може розвинути посттравматичний стресовий розлад. Крім того, через 5–

7 років очікується зростання кількості осіб з наркотичною, алкогольною та іншими залежностями. Через психоемоційне напруження, спричинене війною, українці постаріють на 10–15 років, тобто хвороби, притаманні для зрілого та літнього віку, будуть траплятися на 10–15 років раніше, ніж це було до війни.

За словами директорки директорату медичних послуг МОЗ О. Машкевич, «якщо ми прогнозуємо, що 15,7 млн осіб в Україні потребуватимуть психологічної допомоги, то 3,5 млн з них матимуть певний розлад психічного здоров'я». На думку експерта штаб-квартири Всесвітньої організації охорони здоров'я у Женеві, співголови Референтної групи з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки Фамі Ханна, ризик захворіти внаслідок війни на такі психічні розлади, як депресія і посттравматичний стресовий розлад, мають понад 8,5 млн українців. При цьому екскомбатанти та екскомбатантки оцінюють своє психологічне та психічне здоров'я гірше, ніж цивільні особи. Однак частина екскомбатантів та екскомбатанток АТО/ООС не хоче сприймати інформацію щодо можливої наявності в них психічних розладів.

З огляду на це, дослідження Р.В. Колодчини є актуальним напрямом наукового пошуку. Актуальність теми також обумовлена тим, що під час війни більшає людей із розладами психіки та поведінки. Не всім їм допомагає звичайна психологічна допомога чи амбулаторне лікування під наглядом психіатра. Деякі потребують спеціалізованої психіатричної допомоги в стаціонарних умовах. Однак після лікування їм необхідна допомога з адаптації до мирного життя, зокрема сприяння у зменшенні психологічної напруги в родинях ветеранів після повернення, подоланні посттравматичного стресового розладу, зниженні потенційних ризиків домашнього насильства тощо.

Отже, адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні є надзвичайно важливим напрямом науково-практичної діяльності, завдяки якому можуть бути збережено психічне здоров'я як населення всієї країни, так і окремих військовослужбовців, відновлено їх психічні властивості під час виконання службових та бойових завдань.

Актуальність теми також обумовлена необхідністю появи у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексного дослідження із цієї проблематики

з урахуванням останніх новацій у національному законодавстві та формулювання на цій основі концептуально завершених висновків. Тому цілком справедливо виникла необхідність у теоретичному дослідженні особливостей адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги в Україні та обґрунтуванні практичних рекомендації щодо її покращення з урахуванням євроінтеграційних процесів, формулювання напрямів модернізації державного управління системою охорони здоров'я в умовах проведення в Україні медичної реформи.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, які сформульовані у дисертації.

Дисертація спрямована на реалізацію пріоритетних напрямів Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», затвердженої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015; Пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 року, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2011 р. № 942 (в редакції від 9 травня 2023 р. № 463); Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016–2020 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 р. № 12-21.

Дисертація спрямована на комплексне розкриття теоретико-правових засад, виявлення тенденцій становлення і розвитку надання психіатричної допомоги в Україні, а також на визначення проблем її адміністративно-правового регулювання та розробку практичних рекомендацій і конкретних пропозицій щодо вдосконалення національного законодавства у цій сфері.

Цінність творчого пошуку здобувачки полягає й у тому, що дисертація виконана з урахуванням науково-теоретичних досліджень різних галузей юридичної науки, аналізу не лише чинних нормативно-правових актів, які регулюють питання адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги в Україні, а й законодавства та правозастосовної практики окремих зарубіжних країн. Саме це й дозволило вдосконалити понятійно-категоріальний апарат рецензованого дослідження, зокрема,

запропонувати власне визначення понять: «психіатрична допомога», «адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги», «адміністративно-правова охорона психічного здоров'я», «адміністративно-правові гарантії реалізації прав, свобод і законних інтересів осіб, які страждають на психічні розлади», а також здійснити їх характеристику. Крім того, удосконалено інший понятійно-категоріальний апарат в контексте теми дослідження.

Аналіз рецензованої дисертації дає можливість зробити висновок, що автором було здійснено ґрунтовне комплексне наукове дослідження, що відповідає поставленим меті та завданням. Мета і завдання дослідження, їх постановка та послідовність дозволяють розкрити основний зміст теми дисертації. Об'єкт та предмет дослідження сформульовані достатньо чітко та зрозуміло, що і дозволило комплексно проаналізувати поставлену проблему, не виходячи за межі наукової спеціальності.

Для вирішення поставлених завдань дисертанткою використано філософський (діалектичний), загальнонаукові (формально-логічний, метод аналізу та синтезу, індукції та дедукції, статистичний, структурно-функціональний) і спеціально-правові (міжгалузевий, теоретико-правовий, формально-юридичний, порівняльно-правовий) методи наукового пізнання, сукупність яких дала змогу всебічно вивчити предмет дослідження. Вказані методи базувалися на системному підході, застосування якого допомогло з'ясувати особливості зв'язків між досліджуваними явищами та процесами.

Нормативно-правову базу дослідження склали національне законодавство у сфері адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги в Україні, прийняті у цій сфері підзаконні нормативні акти Президента України, Кабінету Міністрів України, МОЗ України та інших органів виконавчої влади, а також міжнародно-правові стандарти у сфері надання психіатричної допомоги (Декларація про права інвалідів від 13.12.2006, Принципи захисту психічно хворих осіб та покращення психіатричної допомоги (Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 46/119 від 17.12.1991, Гавайська декларація Всесвітньої психіатричної асоціації від 10.07.1983, Меранська декларація ВООЗ

про психічне здоров'я в країнах, що утворилися після розпаду СРСР (2008 р.) тощо).

Емпіричною основою дослідження є статистичні матеріали, які характеризують діяльність суб'єктів адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги, узагальнення результатів їх практичної діяльності, судова практика ЄСПЛ, політико-правова публіцистика, аналітичні матеріали, результати опитувань, довідкові видання тощо.

Викладені в дисертації погляди здобувачки на адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні є достатньо обґрунтованими, зроблені висновки та визначені поняття мають відповідний ступінь наукової новизни. Всебічність зробленого аналізу підтверджується достатньою кількістю використаних автором наукових, інформаційних та правових джерел.

Достовірність одержаних особисто дисертантом наукових результатів і висновків, а також обґрунтованість сформульованих пропозицій і рекомендацій в значній мірі зумовлюються актуальністю дослідження та визначаються правильно обраним методологічним підходом до проведеного дослідження, всебічним використанням емпіричного матеріалу, що підтверджується результатами апробації на науково-практичних конференціях та публікаціями у фахових виданнях.

Наукова новизна представлених результатів проведених здобувачкою досліджень та їх наукової обґрунтованості.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що дисертація є одним із перших в Україні системних досліджень, в якому з використанням сучасних методів наукового пізнання, урахуванням новітніх досягнень правової науки розкрито зміст і особливості адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги в Україні, розроблено пропозиції та рекомендації, спрямовані на її удосконалення.

Загальне позитивне враження від дисертації Р.В. Колодчини підкріплюється результатами, які характеризують її наукову новизну.

Зокрема, авторкою проаналізовано наукові погляди щодо сутності

адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги. Встановлено, що поняття «психіатрична допомога», яке визначено в абз. 4 ст. 1 Закону України «Про психіатричну допомогу» містить декілька складових: діагностику, лікування (нагляд і догляд), реабілітацію і профілактику. Зроблено висновок про відповідність основних складових змісту поняття «психіатрична допомога», визначених вітчизняним законодавцем у абз. 4 ст. 1 Закону України «Про психіатричну допомогу» і відповідність його міжнародним стандартам.

З позитивного боку слід відмітити характеристику системи принципів адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги, з урахуванням принципів охорони здоров'я, управлінської діяльності, а також міжнародних принципів надання психіатричної допомоги. Дисертанткою слушно зауважено, що національне законодавство не містить вичерпного переліку принципів надання психіатричної допомоги, які є основою адміністративно-правового регулювання у цій сфері. Визначено загальні та спеціальні принципи адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги.

Крім того, у дослідженні визначено ознаки функцій адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги: відображають напрями діяльності уповноважених органів державної влади та місцевого самоврядування; реалізуються за допомогою адміністративно-правових засобів; спрямовані на досягнення цілей регулюючого впливу; виконуються з метою організації ефективної діяльності з надання психіатричної допомоги.

Також у роботі проаналізовано різні класифікації суб'єктів адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги. Класифіковано суб'єктів адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги залежно від основної специфіки діяльності суб'єктів, які безпосередньо здійснюють адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги або мають опосередкований вплив.

Авторка обґрунтувала доцільність внесення змін до положення про Міжвідомчу координаційну раду з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, запропоновано такі зміни. Визначено

адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги. Встановлено, що поняття «психіатрична допомога», яке визначено в абз. 4 ст. 1 Закону України «Про психіатричну допомогу» містить декілька складових: діагностику, лікування (нагляд і догляд), реабілітацію і профілактику. Зроблено висновок про відповідність основних складових змісту поняття «психіатрична допомога», визначених вітчизняним законодавцем у абз. 4 ст. 1 Закону України «Про психіатричну допомогу» і відповідність його міжнародним стандартам.

З позитивного боку слід відмітити характеристику системи принципів адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги, з урахуванням принципів охорони здоров'я, управлінської діяльності, а також міжнародних принципів надання психіатричної допомоги. Дисертанткою слушно зауважено, що національне законодавство не містить вичерпного переліку принципів надання психіатричної допомоги, які є основою адміністративно-правового регулювання у цій сфері. Визначено загальні та спеціальні принципи адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги.

Крім того, у дослідженні визначено ознаки функцій адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги: відображають напрями діяльності уповноважених органів державної влади та місцевого самоврядування; реалізуються за допомогою адміністративно-правових засобів; спрямовані на досягнення цілей регулюючого впливу; виконуються з метою організації ефективної діяльності з надання психіатричної допомоги.

Також у роботі проаналізовано різні класифікації суб'єктів адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги. Класифіковано суб'єктів адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги залежно від основної специфіки діяльності суб'єктів, які безпосередньо здійснюють адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги або мають опосередкований вплив.

Авторка обґрунтувала доцільність внесення змін до положення про Міжвідомчу координаційну раду з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, запропоновано такі зміни. Визначено

особливості правового статусу та диференційовано повноваження Державної установи «Інститут судової психіатрії Міністерства охорони здоров'я України» в різних напрямках.

У роботі справедливо доведено необхідність наділення Міжвідомчої координаційної ради з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ проти України, не лише консультативно-дорадчими, а й контрольними функціями, що є особливо актуальним в умовах воєнного стану, а також в рамках виконання Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

На підставі аналізу чинного законодавства здобувачкою справедливо встановлено наявність загальних ліцензійних умов для медичної практики та відсутність спеціальних вимог саме до психіатричної допомоги. Виокремлено основні адміністративно-правові засоби регулювання надання психіатричної допомоги.

Також справедливо доведено доцільність запровадження на законодавчому рівні акредитації закладів охорони здоров'я з урахуванням ризикованості медичної діяльності для здоров'я та життя споживачів послуг з психіатричної допомоги та з метою наявності реального якісного кадрового, матеріально-технічного та організаційного забезпечення їх надання.

У дисертації досить ґрунтовно проаналізовано зарубіжний досвід правового регулювання відносин у сфері надання психіатричної допомоги та визначено чинники, які мають вирішальний вплив на розвиток та належну якість надання психіатричної допомоги у зарубіжних країнах.

У своїй роботі автор не обмежився теоретичною розробкою проблеми, а поставив конкретні та чіткі практичні завдання, що, в свою чергу, зумовило цікавий і корисний напрям дослідження. Зокрема, сформульовано пропозиції щодо вдосконалення національного законодавства у досліджуваній сфері, а саме:

- 1) запропоновано доопрацювати Закон України «Про психіатричну допомогу» у питаннях примусового лікування та госпіталізації, доступу до

психіатричної допомоги та порядку розкриття інформації про стан здоров'я пацієнта;

2) Сформульовано пропозиції щодо необхідності створення у структурі Директорату медичних послуг Міністерства охорони здоров'я України відділу з питань охорони психічного здоров'я з метою забезпечення міжвідомчої координації (взаємодії) роботи суб'єктів державного, регіонального і місцевого рівнів щодо охорони психічного здоров'я;

3) обґрунтовано доцільність розробки і затвердження Порядку організації надання психосоціальної реабілітації; Типового положення про мобільну мультидисциплінарну команду, яка надає психіатричну допомогу; Типового положення про центри психосоціальної та професійної реабілітації пацієнтів психіатричного профілю.

У результаті проведеного дослідження сформульовано основні результати дослідження, наведено наукові положення та пропозиції, які вирішують важливе наукове завдання, що полягає у визначенні змісту й особливостей адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги в Україні.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувачки.

Вивчення змісту дисертації та наукових публікацій автора засвідчують достатній рівень компетентності здобувачки у ключових питаннях обраної теми; обґрунтованість його підходів до визначеної мети, завдань, об'єкта, предмета, структури та методів дослідження.

Висновки та пропозиції, представлених у дисертації, визначаються високим рівнем їх обґрунтованості та системності викладення, що свідчить про високий рівень науково-практичної підготовки здобувачки та значні здобутки у самостійному науковому пошуку.

Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих працях.

Основні наукові положення та висновки дисертації, які розкривають її основні наукові результати, були оприлюднені у 9 наукових публікаціях за темою дослідження, а саме у: 5 статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях

України, включених до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International, 1 статті в іноземному науковому періодичному виданні та 5 доповідях на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення й результати дослідження.

Дисертаційне дослідження виконане авторкою самостійно з використанням останніх досягнень теорії адміністративного права. Усі сформульовані в ньому положення, висновки та пропозиції обґрунтовані на основі особистих досліджень авторки. Авторкою для аргументації власних положень і висновків використовувалися напрацювання інших учених, на які обов'язково робилися посилання.

Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації.

Під час підготовки дисертаційного дослідження здобувачкою було опрацьовано і використано 305 джерел наукової, довідникової, нормативної та іншої інформаційної літератури національних і зарубіжних авторів. Широкий діапазон використаних джерел говорить про всебічний аналіз проблематики, вивчення наукових думок вчених з питань, пов'язаних із суспільними відносинами, що складаються під час реалізації права на охорону здоров'я.

Слід відзначити і достатньо широку емпіричну базу дослідження, що додатково забезпечило науковість та обґрунтованість сформованих у дисертації висновків.

Викладене дає додаткові підстави стверджувати, що дисертація Р.В. Колодчини відповідає встановленим вимогам та є завершеною науковою працею, результати якої виконують актуальне наукове завдання – визначення перспективних напрямів удосконалення адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги в Україні та розроблення пропозицій, спрямованих на удосконалення національного законодавства у досліджуваній сфері.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів та рекомендації щодо їх подальшого використання. Сформульовані в дисертації положення, висновки та рекомендації можуть бути використані у: науково-

дослідній сфері – як підґрунтя для подальших теоретико-правових досліджень проблемних питань, пов'язаних з удосконаленням адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги в Україні; правотворчій діяльності – під час розробки й удосконалення нормативно-правових актів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні; правозастосовній практиці – для вдосконалення діяльності суб'єктів адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги в Україні; освітньому процесі – під час викладання навчальних дисциплін, а також у процесі підготовки підручників і навчальних посібників з дисциплін «Адміністративне право» та «Доктрина публічного права».

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення як дисертаційного дослідження, так і наукових публікацій авторки фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Дисертація Р.В. Колодчини виконана на належному науково-теоретичному та методологічному рівнях, достатньою мірою наповнена елементами наукової новизни та є самостійним, творчим дисертаційним дослідженням.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Надаючи загальну позитивну оцінку дисертаційному дослідженню, слід вказати на окремі недоліки та дискусійні положення, що містяться в тексті роботи.

1. Як відомо, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України Указом Президента України 24 лютого 2022 року запроваджено воєнний стан, який неодноразово продовжувався і діє вже другий рік. Триваюча і фактично неоголошена віроломна війна з боку рф негативно вплинула на всі сфери життєдіяльності нашого суспільства і на все населення нашої країни. Враховуючи це, кількість осіб, які наразі потребують і згодом будуть звертатися за професійною психологічною та психіатричною допомогою, постійно зростає. Через це вбачається за доцільне існування в роботі окремого підрозділу, присвяченого проблемам надання психіатричної допомоги в Україні під час війни та в період повоєнного відновлення України та можливим шляхам їх вирішення. І хоча

здобувачка не оминула у своїй роботі окремі аспекти цієї проблематики все ж таки їх постановка та вирішення у дисертації має дещо розпорошений характер.

2. Досліджуючи адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні та визначаючи перспективи його розвитку, дисертант проаналізував гарантії реалізації права на отримання цієї допомоги, тобто доступність до цього населення в Україні. Для урядів розвинених країн світу першочерговим завданням при реформуванні національних систем охорони здоров'я є подолання нерівності у доступі до медичних послуг, у тому числі й під час надання психіатричної допомоги, яке передбачає справедливість у доступі до відповідних медичних послуг, якісне їх надання і фінансові гарантії доступності до таких послуг.

У розвиток цієї думки та з метою належного забезпечення прав громадян у сфері надання психіатричної допомоги можливо було б під час написання дисертації розглянути доцільність створення в Україні окремої інституції – Омбудсмена з охорони здоров'я, його повноважень щодо контролю за дотриманням прав громадян під час забезпечення реалізації їх прав на психіатричну допомогу.

3. Забезпечення якості при наданні медичної допомоги, в тому числі й психіатричної, є основою національної політики в сфері охорони здоров'я.

В Європейській декларації по охороні психічного здоров'я (Хельсінкі, 12–15 січня 2005 року) наголошується на необхідності цілеспрямованої підтримки і прийняття заходів щодо надання медико-соціальної допомоги людям похилого віку.

В Україні відсутні дослідження питання адміністративно-правового регулювання надання геронтопсихіатричної допомоги. На нашу думку, зазначений напрямок міг би бути досліджений у даній роботі, однак він залишився поза увагою дисертанта.

4. Як позитив слід відзначити насиченість дисертаційного дослідження достатньою емпіричною основою, а саме: наявність статистичних матеріалів, судової практики Європейського суду з прав людини, політико-правової публіцистики, аналітичних матеріалів, довідкових видань тощо. Водночас

хотілося б побачити в роботі аналіз і узагальнення вітчизняної правозастосовної практики з окреслених у дисертації проблем. Утім вважаю, що така емпірична «прогалина» пояснюється тим фактом, що зараз в Україні діє воєнний стан і для запобігання загрозам життю і здоров'ю суддів та учасників судового процесу доступ до Реєстру судових рішень здійснюється в обмеженому режимі. Тому на майбутнє прошу врахувати це зауваження.

Вбачається, що, незважаючи на наявність спірних положень в дисертації, що свідчить про складність та актуальність досліджуваної теми та авторський підхід до розв'язання окреслених науково-практичних проблем, викладені у відгуці зауваження переважно мають дискусійний або рекомендаційний характер і тому суттєво не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи. Вони викликані інтересом до цього дослідження та актуальністю питань, що розкриваються авторкою.

Водночас висловлені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження Р.В. Колодчини на тему «Адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні», оскільки стосуються переважно дискусійних питань, пов'язані зі складністю та, в окремих випадках, неоднозначністю проблематики роботи. Вони не перешкоджають загалом позитивно оцінити цю дисертаційну роботу, що є завершеною працею, в якій отримані нові обґрунтовані теоретичні результати, що в сукупності є достатньо суттєвими для адміністративно-правової наукової думки.

Висновок про відповідності дисертації встановленим вимогам. Дисертація Р.В. Колодчини на тему «Адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні» оформлена відповідно до вимог МОН України, її тексту властивий формально-логічний спосіб викладення матеріалу. Робота є логічно завершеною та характеризується єдністю форми і змісту та свідчить про особистий внесок дослідника в юридичну науку.

Дисертація Р.В. Колодчини є самостійною завершеною науковою працею, яка за своєю актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, рівнем наукової та практичної значущості отриманих результатів, а також за кількістю та обсягом публікацій вирішує важливе наукове завдання – виявити тенденції надання

психіатричної допомоги в Україні, визначити проблеми її адміністративно-правового регулювання, а також розробити практичні рекомендації і пропозиції, спрямовані на вдосконалення національного законодавства в цій сфері.

Дисертаційна робота відповідає всім вимогам пунктів 9, 11-13 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, її авторка – Колодчина Роксолана Володимирівна – на основі публічного захисту заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

**доктор юридичних наук, доцент,
викладач-методист Київського
професійно-педагогічного
фахового коледжу
імені Антона Макаренка**

Галина МУЛЯР

*Гідним викладачу
д.ю.н., доценту
Муляр Г.В. завіряю*

*Т.В.О. директора Юлієш
Юалентина Колерсцьєва*

